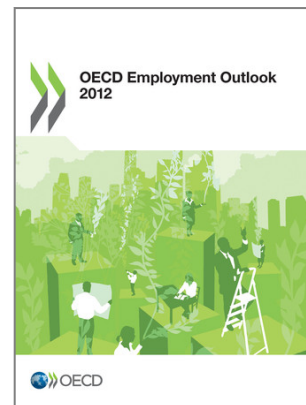

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2012

Summary in Norwegian

Read the full book on:
[10.1787/empl_outlook-2012-en](http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)

OECD Perspektiv på sysselsetting 2012

Sammendrag på norsk

- Denne 30. utgaven av OECD Perspektiv på sysselsetting undersøker nye arbeidsmarkedstrender og kortsiktige utsikter i OECD-land. Den viser at rekonvalensen fra den nylige økonomiske og finansielle krisen har vært langsom og ujevn. Arbeidsledighet forblir uakseptabelt høy i mange land og langtidsledighet har økt, noe som øker risikoen for at høyere arbeidsledighet blir vedvarende.
- En analyse av hvordan arbeidsmarkeder takler økonomiske sjokk, viser at tiltak for å redusere strukturell arbeidsledighet også hjelper med å dempe de skadelige effektene økonomiske nedgangstider har på arbeidsledighet, inntekstap og inntektsfordeling. Rapporten dokumenterer nedgangen i arbeidernes andel av nasjonalinntekt som har funnet sted i mange OECD-land, i hovedsak som følge av globalisering og teknologiske endringer. Forsterket investering i utdanning og bedre målrettede skatte og overføringsprogrammer kan hjelpe med å sørge for at fruktene fra økonomisk vekst blir bedre fordelt.
- Til slutt blir effekten av klimaendringsspolitikk på arbeidsmarkedet undersøkt. Noen sektorer kan oppleve store sysselsettingsendringer selv om innvirkningen på det totale sysselsettingsnivået bare er liten. Som for andre strukturelle sjokk, bør det settes på plass tiltak som kan legge til rette for mobilitet på arbeidsmarkedet.

Arbeidsmarkeder i OECD i kjølvannet av krisen

Arbeidsledighet i OECD-land forblir like under toppunktet etter 2. verdenskrig, som var på 8,5 %, og ser ut til å forbli høyt over det neste året. Omtrent 48 millioner mennesker er uten arbeid: cirka 14,5 millioner mer enn når den økonomiske krisen begynte sent i 2007.

Samtidig har det vært enorme variasjoner blant land når det gjelder arbeidsledighet og sosiale kostnader som følge av den økonomiske nedgangen. Arbeidsledighetsraten har forblitt under 5,5 % i ni OECD-land – Australia, Østerrike, Japan, Luxembourg, Mexico, Nederland, Norge og Sveits, mens ni land fremdeles har tosifrete arbeidsledighetstall – Estland, Frankrike, Hellas, Ungarn, Irland, Italia, Portugal, Slovakia og Spania.

I mange land har rekonvalensens svakhet ført til en økende marginalisering av de arbeidsledige. De langtidsledige – mennesker uten arbeid, og som har vært på utkikk etter arbeid i mer enn et år – utgjør nå mer enn en tredjedel av total arbeidsledighet i OECD. Andelen arbeidsføre mennesker som ikke finner jobb, og som derfor forsvinner bort fra arbeidsstyrken, har også økt betydelig. Ungdomsledighet har og nådd farlige nivåer i noen land: mer enn 50 % i Hellas og Spania (men bare 8 % i Tyskland).

Utover den umiddelbare skaden på individer og familier som ikke kan finne arbeid, er det en økende mulighet for at deler av den sykliske økningen i arbeidsledighet kan bli strukturell, med vedvarende høyere arbeidsledighetsnivåer i de landene hvor økningen i arbeidsledighet har vært verst. Dette truer med å redusere den fremtidige tilveksten av arbeidskraft og undergraver nettopp den rekonvalensen som kan skape jobber.

Aktiv tiltak for å takle arbeidsledighet

Hvordan skal beslutningstakere reagere? På kort sikt må de handle på minst fire fronter: de må fremme jobbskaping generelt, takle det økende antallet langtidsledige, forbedre arbeidsutsiktene for unge folk og sørge for at så få som mulig av de uten arbeid ikke forblir for alltid tapt arbeidsmarkedet. Utfordringene på lengre sikt er å styrke arbeidsmarkedet, slik at det blir bedre i stand til å håndtere fremtidige nedganger med begrensede sosiale kostnader.

I stor grad er rekonvalensen i arbeidsmarkedet avhengig av den bredere økonomiske rekonvalensen, som det er stor usikkerhet om, spesielt i euroområdet. Tiltak for å stimulere etterspørsel ville hjelpe med å øke økonomisk vekst og jobbskaping. Å legge større vekt på strukturelle reformer i produkt- og arbeidsmarkeder vil være avgjørende for rekonvalensen, gitt begrensningene som finnes med å gjøre mer via penge- og finanspolitikk i de fleste OECD-land.

Trusselen om økende strukturell arbeidsledighet krever også en velutformet pakke med aktive arbeidsmarkedstiltak for å få de arbeidsledige tilbake i jobb så fort som mulig, og hjelpe de som står i fare for langtidsledighet med å opprettholde deres ferdigheter gjennom midlertidige arbeidsmuligheter. Tiltak som mest sannsynlig vil være effektive, omfatter målrettede sysselsettingssubsidier i tillegg til hjelp med jobbsøking, slik som personlige intervjuer, individuelle handlingsplaner og jobbklubber.

Aktive arbeidsmarkedsprogrammer kan også være hjelpende. Disse kan fokusere på strukturelle hindringer som fører til at arbeidsgivere ikke klarer å fylle ledige stillinger, og som hindrer de arbeidsledige fra å finne arbeid, kanskje på grunn av at ferdighetene deres har blitt foreldet eller som følge av lengre ledighet. Dette krever at det så tidlig som mulig blir identifisert potensielle områder hvor det er mangel på ferdigheter samt spesifikke grupper av arbeidsledige med uegnede ferdigheter, og så gi dem opplæring og tilby programmer som gir dem arbeidserfaring som kan hjelpe dem med å komme seg tilbake i arbeid.

Men har det blitt satt til side tilstrekkelig med ressurser for disse aktive tiltakene? Selv om det økte forbruket under denne nedgangen har vært betydelig større enn under tidligere resesjoner, har det fremdeles ikke vært nok til å opprettholde verdien av ressurser som er tilgjengelige per arbeidssøker. Dette kan være en refleksjon av at myndigheter ikke er overbevist om at ekstra investeringer vil være kostnadseffektive. Det kan også hende at det reflekterer problemer med å kjapt rekruttere og lære opp dyktige saksbehandlere og utvide antallet opplæringsplasser, samtidig som kvaliteten blir opprettholdt.

Det er en risiko for at finanspolitisk konsolidering i mange land vil føre til større press på de tilgjengelige ressursene for aktive arbeidsmarkedstiltak. Å kutte disse programmene ville derimot være uklokt, siden dette kan forverre arbeidsmarkedsforhold og sette i fare langsiktig vekst.

Elastisitet i arbeidsmarkedet

Det er klart at ulikheter i tiltak og institusjoner utgjør en betydelig del av variasjonene i OECD-land med tanke på effekten nedgangen har på arbeidsledighet, arbeidsinntekt og inntektsulikhet. Tiltak kan gjøre arbeidsmarkeder mer elastiske, både ved å moderere effektene en nedgang har på arbeidsmarkedet og ved å dempe effekten av lavere husholdningsinntekter. For eksempel kan skattefordelssystemer spille en avgjørende rolle i å dempe de sosiale kostnadene som følger med nedgangsperioder.

Politiske tiltak og institusjoner som er gode med tanke på å opprettholde et elastisk arbeidsmarked har også en tendens til å favorisere gode strukturelle resultater på arbeidsmarkedet. Generelt sett opplever land med lavere nivåer av strukturell arbeidsledighet en mindre økning i arbeidsledighet som følge av nedgangsperioder. Dette antyder at mange av anbefalingene i Reassessed OECD Jobs Strategy of 2006 for oppnåelse av gode strukturelle resultater på arbeidsmarkedet også sannsynligvis vil bidra til elastisitet i arbeidsmarkedet.

Institusjoner for koordinerte lønnsforhandlinger har en tendens til å hjelpe både strukturelle ytelser og elastisitet i arbeidsmarkedet, mens institusjoner som favoriserer intensiv bruk av midlertidige arbeidskontrakter, slik som strenge forskrifter for stillingsbeskyttelse for vanlige arbeidere, reduserer elastisiteten i arbeidsmarkedet.

Arbeideres inntektsandel og miljøvennlig vekst

To andre langsiktige bekymringer rundt arbeidsmarkedet bringer opp spørsmål for beslutningstakere. For det første har andelen av lønninger og goder i total nasjonalinntekt gått ned i nesten alle OECD-land. Det andre, som har blitt overskygget av krisen, men som sannsynligvis vil dukke opp igjen, er hvordan man kan oppnå "grønn vekst", og hva overgangene til en lavkarbon-økonomi betyr for arbeidsmarkedet.

Nedgangen i arbeidernes andel av nasjonalinntekt reflekterer i hovedsak den forverrede stillingen til de med lave ferdigheter og minst utdanning på grunn av økningen i innenlandsk og internasjonal konkurranse, og på grunn av informasjon- og kommunikasjonsteknologier som erstatter arbeidere med maskiner for visse typer jobber, spesielt de jobbene som omfatter rutineoppgaver.

Bør tiltak rettes mot arbeidernes dalende inntektsandel? Å bremse opp kreftene bak teknologiske fremskritt og globalisering er neppe en levedyktig løsning. Men myndigheter kan utstyre sin arbeidsstyrke til å konkurrere mer effektivt i det som har blitt kalt "kappløpet mot maskinen". Større investeringer i menneskelig kapital – samt å sørge for en bedre match mellom ferdighetene som læres bort i skolen og ferdighetene som arbeidsgivere er på utkikk etter – kan gå langt mot å takle nedgangen i arbeidernes inntektsandel.

Beslutningstakere vil igjen sannsynligvis ta fatt på oppgaven med å få til en rask, effektiv og rettferdig overgang til en lavkarbon- og ressurseffektiv økonomi når rekonvalensen er godt underveis. Overgangen til en grønn økonomi tenkes best som en pådriver for strukturelle økonomiske endringer, der arbeidsmarkedspolitikk, inkludert politikk rundt utdanning og ferdigheter, bør spille en aktiv rolle i å hjelpe arbeidere og arbeidsgivere med å gjøre de nødvendige justeringene.

Tiltakene som identifiseres i Reassessed OECD Jobs Strategy tilbyr et essensielt rammeverk for å lykkes med å håndtere slike strukturelle endringer. Ved å ta i bruk disse generelle tiltakene for overgangen til grønn vekst, kan fokuset omfatte støtte for "øko"-innovasjon og utbredelse av grønne teknologier. Forbedret utdanning og yrkesmessig opplæring er en vei å gå, og det samme ville det å sørge for at for sterk stillingsbeskyttelse og produktmarksreguleringer ikke demper incentivet til å skape noe nytt.

© OECD

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate, rights@oecd.org eller per faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD (2012), *OECD Employment Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: [10.1787/empl_outlook-2012-en](https://doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)